

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Put u Afriku i misionarska služba

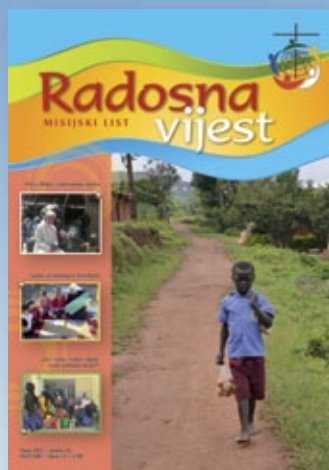

Ljubav je beskrajno domišljata

„Zar i moje, ovakvo dijete,
može pohađati školu?“

Apostolat molitve za rujan

Molimo da svatko od nas čuje vapaj Zemlje i vapaj žrtava prirodnih nepogoda i klimatskih promjena te da se svatko osobno zauzme za očuvanje svijeta u kojem živimo.

Sadržaj

Uvodnik	Školske brige i životni ispiti	3
U središtu	Misionar je Krist koji neprestano prolazi svijetom	4
Iz života naših misionara	Put u Afriku i misionarska služba (2. dio)	6
	Ljubav je beskrajno domišljata	8
	„Zar i moje, ovakvo dijete, može pohađati školu?“	10
Intervju	Razgovor s Vojmilom Žicom, v. d.-om glavnog urednika Maka	12
Apostolat molitve	Apostolat molitve za rujan 2024.....	14
Aktualnosti	Poruka iz Kotoribe	15
	Poruka iz Vođinaca	16
	Poruka iz Soblinca	16
	Poruka iz Labinskog dekanata	17
	Akcija MIVA u Tomislavgradu	17
	Stariji za misije.....	18
Životni put jednog misionara	Mladomisnik iz Bošontija	19
	Pismo jednoj novakinji.....	19
	Ni kušnje nas ne zaustavljaju.....	20
Svi su misionari	Milosrdna ljubav osvaja svijet	21

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavna urednica: s. Ivana Margarín, FDC; **Zamjenik glavne urednice:** mons. Luka Tunjić
Godišnja pretplata: Hrvatska 15 €; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: MONOGRAM j.d.o.o.; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
Tel. 00385/1/5635-055
E-mail: missio.croatia@misije.hr
web: www.misije.hr

Žiro račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR632360001101542876
SWIFT CODE: ZABAHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 00387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Školske brige i životni ispiti

Piše mons. Luka Tunjić

Početak rujna započinje nova školska godina, koja sa sobom nosi, uz financijske izdatke, nova očekivanja, nove nade i uspjehe, ali i nove obveze, strepnje i strahove. Pogotovo se to odnosi na onu djecu koja prvi put sjedaju u školske klupe, ali i na one učenike koji prelaze u viši stupanj školovanja. Stječe se dojam da roditelji često jače i dublje proživljavaju prve školske korake svoje djece, kao i probleme vezane sa školskim životom. Malo je ovdje prostora da bi se mogla elaborirati složenost odnosa škola, obitelj, društvo, Crkva... Međutim, svakako je potrebno naglasiti da bi škola, obitelj, društvo i Crkva trebali biti mjesto cjelovitog razvoja djece. To podrazumijeva njihov intelektualni, odgojni i duhovni rast. U korijenima školskog sustava i svekolika razvoja djece, ali i odraslih, treba teći ljubav prema Bogu i bližnjemu. Što koriste društvenoj i crkvenoj zajednici sveznalci koji svoje znanje ne znaju oživotvoriti ili ako to silno znanje iskoriste samo za svoje osobne uspjehe ili interese nekoliko ljudi oko sebe?

Da bi život djece i odraslih postao ostvaren i ispunjen, moramo pomoći jedni drugima otkriti tko smo, koje su naše sposobnosti i odlike, na kojem području ih možemo učiniti plodonosnima, kojim nam je putem ići da bismo postali znak i oruđe ljubavi, prihvaćanja, ljepote i mira u sredinama u kojima živimo. Naše znanje i naš život dobivaju puno dublji smisao ako ga usmjerimo prema zajedničkomu dobru svojeg mjesta, župe, društvene zajednice i cijelog svijeta. Toliko je područja u našem životu koja trebaju upravo našu dobrotu i

suosjećajnost. Priroda treba našu odgovornu svijest, jer nam je Bog kod stvaranja sve povjerio. Braća i sestre, naši bližnji i svi ljudi diljem svijeta očekuju našu blizinu i pomoć. Kada škola, obitelji, društvo i Crkva odgoje takvu svijest kod djece, onda možemo govoriti o maturalnom ispitu, o uspješnu polaganju životnih ispita koji nas pripremaju za završni ispit kod Boga u vječnosti.

Naši misionari te su maturalne i životne ispite položili i polažu svaki dan. Ostavili su sve svoje i pošli svojima, za koje je Krist krv svoju prolio i koje još jedino on nije ostavio. U svakome bolesnom, gladnom i ostavljenom prepoznaju Krista i pokušavaju ga ljubiti onom ljubavlju kojom nas je Krist ljubio. Draga djeco, roditelji i djelatnici u školi, od naše suosjećajnosti i solidarnosti, od naše svijesti da svojom kapljom dobrote možemo komu omogućiti školovanje, liječenje, zaposlenje, da možemo ublažiti teškoće života, koje su, nažalost, u misijama goleme, zavisi bolja i sigurnija budućnost ovog svijeta. Toliko je tijekom školske godine prigoda kada možete organizirati različite akcije za svoje vršnjake i vršnjakinje u misijskim zemljama! Vaše odricanje i ljubav dat će puniji smisao ocjenama koje su u dnevniku. Učinit će vas plemenitijim osobama, koje su otvorene za potrebe drugoga, koje se ne će bojati života, jer ga dijele s drugima. Učinit će vaše školovanje cjelovitijim, pripremat će vas za životne ispite, a posebno za onaj najvažniji, onaj završni ispit u nebu, koji daje smisao školi, svim drugim ispitima i našem životu.

15. rujna 1952. godine u Napulju je preminuo bl. Paolo Manna, utemeljitelj Papinske misijske zajednice. Svojim brojnim propovijedima i publikacijama oduševljavao je kler i laike za misijski ideal, a mladim je ljudima postavio izazov da taj ideal ostvare. Za njega nije postojao misijski poziv različit od svećeničkoga ili općenito kršćanskog poziva, a njegovo geslo bilo je: „Svi su misionari!“ Smatrao je da su svi kršteni misionari, ali ponajprije da je „svaki svećenik po svojoj prirodi i definiciji misionar“.

Zadaća je Misijske zajednice promicanje misijskog djelovanja i širenje misija izravnim angažmanom onih koji su, poput apostola, primili zapovijed: „Pođite, dakle, i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga...“ (Mt 28, 19)

Žalio se da je velik dio klera „zaboravio na veliku i temeljnu istinu“, onu da je „primarna dužnost Crkve evangelizacija svijeta – cijelog svijeta“. Univerzalni misionarski duh mora ići ukorak s duhom jedinstva s onima koje prve nazivamo „odijeljenom braćom“, i to je „nužan uvjet za pobjedu evanđelja u svijetu“.

Njegovu neugasivu strast za dobrobit misija nisu mogle uništiti ni bolest ni patnja. Do smrti se vodio geslom: „Sva Crkva za sav svijet!“

Meditacije za svećenike, posvećene osobe, laike

Misionar je Krist koji neprestano prolazi svijetom (Blaženi Paolo Manna) Crkva je po svojoj naravi misionarska

Iz Djela apostolskih

„Pošto navijestiše evanđelje tomu gradu i mnoge učiniše učenicima, vratiše se u Listru, u Ikonij i u Antiohiju. Učvršćivali su duše učenika bodreći ih da ustraju u vjeri jer da nam je kroz mnoge nevolje ući u kraljevstvo Božje. Postavljali su im po crkvama starješine te ih, nakon molitve i posta, povjeravahu Gospodinu u kojega su povjerovali. Pošto su prešli Pizidiju, stigoše u Pamfiliju. U Pergu navijestiše Riječ pa siđu u Ataliju. Odande pak odjedriše u Antiohiju, odakle ono bi-jahu povjereni milosti Božjoj za djelo koje izvršiše. Kada stigoše, sabraše Crkvu i pripovjediše što sve učini Bog po njima: da i poganima otvori vrata vjere.“ (Dj 14, 21 – 27)

„Oni su dakle, ispraćeni od Crkve, prolazili kroz Feniciju i Samariju pripovijedajući o obraćenju pogana i donoseći svoj braći veliku radost. Kada pak stigoše u Jeruzalem, primi ih Crkva, apostoli i starješine. Isprispovjediše što sve Bog učini po njima.“ (Dj 15, 3 – 4)

Nauk Katoličke crkve

„Stoga Crkva, obdarena darovima svojega Utemeljitelja i vjerno držeći njegove zapovijedi i ljubavi, poniznosti i samozataje, prima poslanje da naviješta i u svim pucima uspostavlja Božje i Kristovo kraljevstvo te tvori na zemlji klicu i početak toga kraljevstva.“ (II. vatikanski sabor – *Lumen gentium*, 5)

„Premda bi Bog, putevima koje on zna, mogao ljude koji bez svoje krivnje ne znaju za evanđelje privesti k vjeri, bez koje nije

moguće ugoditi mu (Heb 11, 6), ipak na Crkvu pada obveza (usp. 1 Kor 9, 16), a ujedno i sveto pravo da propovijeda evanđelje. Stoga misijsko djelovanje, danas kao i uvijek, zadržava potpuno svoju snagu i potrebu.“ (II. vatikanski sabor – *Ad gentes*, 7)

„Da Crkva može naviještati evanđelje, za nju je to zapravo milost i njezino poslanje, njezina najdublja raspoznajna crta. Ona je upravo radi naviještanja evanđelja, tj. radi propovijedanja i poučavanja, da bi bila kanal dara milosti, da pomiruje grešnike s Bogom, da nastavlja Kristovu žrtvu u svetoj misi, koja je spomen-čin njegove smrti i njegova slavnog uskrsnuća.“ (Papa Pavao VI., *Evangelii nuntiandi*, apostolski nagovor o evangelizaciji u suvremenom svijetu, 14)

„A kad je Crkva rođena iz poslanja, Isus je također šalje. Dok se Gospodin slave vraća k Ocu, ona ostaje u svijetu. Ostaje kao sumračan i u isto vrijeme presjajan

znak nove Isusove nazočnosti, znak njegova odlaska i njegova ostanka. Njegov produžetak i njegovo nastavljanje. No prije svega pozvana je nastaviti njegovo poslanje i njegovu ulogu navjestitelja evanđelja.“ (Papa Pavao VI., *Evangeli nuntiandi*, apostolski nagovor o evangelizaciji u suvremenom svijetu, 15)

„Između Krista, Crkve i evangelizacije postoji dakle duboka povezanost.“ (Papa Pavao VI., *Evangeli nuntiandi*, apostolski nagovor o evangelizaciji u suvremenom svijetu, 16)

„Poslanje Krista Otkupitelja, koje je povjereno Crkvi...“ (Ivan Pavao II., *Redemptoris missio*, enciklika o trajnoj vrijednosti misijske naredbe, 1)

„Crkva je u službi kraljevstva Božjega. To se posebno vidi u njezinu propovijedanju, koje je poziv na obraćenje.

Propovijedanje predstavlja prvi i temeljni način Crkve da služi dolasku kraljevstva Božjega u pojedincima i društvu.“ (Ivan Pavao II., *Redemptoris missio*, enciklika o trajnoj vrijednosti misijske naredbe, 20)

Iz spisa blaženog o. Paola Manne

„Velika i uzvišena misija koju je naš Gospodin Isus Krist neposredno prije povratka Ocu povjerio svojim učenicima ... svakako nije završila smrću apostola, već traje sve do kraja vremena. (...) Sveta Crkva Božja, sjećajući se Božje zapovijedi, nikada nije prestala tijekom stoljeća slati navjestitelje Božje riječi da naviještaju vijest o vječnom spasenju, koje je ljudskomu rodu donio Isus Krist.“

„Veličanstveni ... zadatak misije koju je Krist povjerio svojoj Crkvi ... toliko je uzvišen da je ... naš Spasitelj u nju uložio cijelo svoje srce. (...) To poslanje je kanal kojim se kršćanska vjera širi svijetom.“

„Crkva je majka cijelog čovječanstva. Njezino polje djelovanja je cijeli svijet. Svi su ljudi ovce u Kristovu stadu, nad kojim je on postavio jednu glavu i pastira, papu.“

“Povijest Crkve veličanstveno je ostvarenje onih riječi njezina Božanskog Utemeljitelja: ‘Pođite, dakle, i učinite mojim učenicima sve narode.’ Ta zapovijed s godinama nije izgubila ništa od svojega prvog poslanja: potiče u svoj svojoj punini i danas i poticat će sve dok bude bilo ljudi koje možemo činiti učenicima, krstiti, spašavati.“

Pitanja za razmišljanje

- Što je Crkva za mene? Kako razgovaram o Crkvi na poslu, u obitelji, među prijateljima?
- Sjećam li se da je Crkvu utemeljio Krist i da on nastavlja njezino djelo?
- Kad sam zadnji put molio ili ponudio svoje patnje za Crkvu, da bi mogla najbolje ispuniti Kristovo poslanje?

MOLITVA

Bože, u svojoj si providnosti odlučio raširiti Kristovo kraljevstvo u svijetu i učiniti sve ljude dionicima spasenjskog otkupljenja. Neka tvoja sveopća Crkva, kao sakrament spasenja, obznaniti i ostvari otajstvo tvoje ljubavi za ljude! Neka tvoja Crkva bude stalno obnavljana, posvećena i jačana! Neka raste i širi se nepokolebljiva vjera, svetost, uzajamna ljubav i istinska pobožnost, stalno hranjena riječju i Tijelom tvog Sina! Gospodine, ne prestani voditi Crkvu svojom brigom, tako da, poticana evanđeoskim i apostolskim Duhom, može sve privući k tebi i voditi ih k jedinstvu u tvojoj službi. Po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

“Ako pak ne možete ići u misije, zapamtite da uvijek imate dužnost biti revni i promicati sva djela koja su usmjerena da im pomognu i podrže.” (Bl. Paolo Manna)

TANZANIJA
– don Ante Batarelo

Put od tisuću milja počinje korakom. Odlučio je ostaviti roditelje, braću, sestre, rodbinu, prijatelje i život istrošiti u apostolskom radu u dalekoj i siromašnoj Africi. „Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom...“

Na dugačak misionarski put odletio je iz Zračne luke Split 5. rujna 1975. Preko vječnog grada Rima stigao je u svoje Bogom planirano odredište, u svoju drugu domovinu Tanzaniju.

Što li se sve za vrijeme leta gore među oblacima „oblačilo i mutilo“ u glavi mladog misionara, koji se poput Abrahama uputio na put u nepoznato, koji se nadao protiv svake nade, ali hrabrio da bez smionosti i predanja nema ni uspjeha. Ponavljao je zajedno s Abrahamom i psalmistom „Evo me!“ „Gospodine, ti si pastir moj ... pa da mi je i dolinom smrti proći, zla se ne bojim...“

Slijećući u Dar es Salaam, a potom u misijsku postaju Makambako, u Tanzaniji, gdje je bio priključen talijanskim misionarima Gospe

Utješiteljice, poput broda koji se gubi u valovima nepregledna oceana, misli su mu se gubile u nedohvatnosti Božjih puteva.

Osjetio je težinu zemlje na koju se spustio i vjerojatno se začudio koliko malo čovjeku treba da ostane na nogama, usprkos sitnoj afričkoj prašini, koja mu se prosijavala kroz prste.

Što mu je preostalo nego obratiti se svojem imenjaku sv. Anti i zamoliti ga ne da mu pomogne naći izgubljene stvari, već da nađe sebe u toj pustinji mogućega i nemogućega.

Sve je trebalo nanovo i ispočetka, utvrditi engleski i talijanski, učiti svahilski, priviknuti se na klimu, hranu, ljude, običaje. Nije došao iz bogatstva, ali zaprepasten siromaštvom, neimaštinom, bolestima i drugim nećakama bijednoga afričkog naroda, sigurno se pitao: „Bože moj, hoću li ja to moći?“, a onda se hrabrio riječima sv. Pavla: „Sve mogu u onome koji me jača.“

Uz pomoć talijanske braće misionara Gospe Utješiteljice, koji su mu olakšali prve korake i prve dane na afričkom tlu, pružajući mu ono najnužnije za misionarski rad, godina i pol provedena s njima prošla je tiho, kao jedva zamjetljiv lahor u večernjem sumraku, u nekome čudnom iščekivanju pustinjske oluje i izazova preživljavanja.

Iz Makambaka odlazi u Makalalu, gdje boravi jednu godinu, a poslije toga u Chosi, gdje je proboravio još pola godine.

Posjet nadbiskupa Franjića i njegova kolege i prijatelja Zdenka Bralića u rujnu 1975. godine bio je velik i radostan događaj ne samo za Antu i naše misionare, nego i za misionare Gospe Utješiteljice, kao i za sve afričke vjernike. Bio je to prvi posjet bijelog nadbiskupa Africi. Tom gestom nadbiskup Franjić dao je veliku podršku, potporu i ohrabrenje svim hrvatskim misionarima na tlu Crnog Kontinenta. Ta se potpora osjeća do dana današnjega.

Izrazivši veliku zahvalnost Talijanima i njihovu zavodu i upravi u Torinu, Rimu i Iringi te misionarima Gospe Utješiteljice, a oslanjajući se na situaciju na terenu, nadbiskup Franjić je predložio je da bi bilo dobro da naši misionari dobiju jednu misijsku postaju i počnu samostalno raditi. Nadbiskupov prijedlog je prihvaćen i 1. travnja 1979. hrvatski misionari primaju od misionara Gospe Utješiteljice prostranu misijsku postaju u Ujewi, Biskupija Iringa. Afrički vjernici posebno njeguju pobožnost Majci Božjoj, pa je i crkva sazidana u Ujewi posvećena u čast Velikoj Gospi.

U toj misijskoj postaji, koja se prostire na oko 150 km siromašnoga afričkog prostora, s više od 60 000 stanovnika i oko 25 podružnica, u kojima se sv. misa slavi jedanput u mjesecu, naš misionar Ante započinje svoj samostalni misijski rad. U misijskoj postaji Ujewi najviše je katolika, ali ima i protestanata, muslimana, kao i sljedbenika različitih plemenskih religija i običaja.

Pod pečatom Božje providnosti, zajedno s misionarem Nikolom Sarićem, koji je u Ujewi ostao do 1982. godine, kad je premješten u misijsku postaju Madabulu, Ante je bio spreman donijeti svjetlo evanđelja u tu „tamnu dolinu“, onako kako je to Bog od njega zahtijevao, da bude apostol evanđeoske istine i dobrote u mukotrpnj afričkoj povijesti. Vi ste, kaže Gospodin „svjetlo svijeta“, a svjetlo je izvor topline, a time i života. To svjetlo na poseban način sja i prelijeva se u srca ljudi željnih svjetla po riječima i djelima misionara.

Predano, kako je i odgojen, stavio se u Božje ruke i neumorno krenuo na izazovan posao misionara. Norme zakona ljubavi pišu se djelima. Majka Terezija je govorila: „Ne govoriti o ljubavi, no ljubiti“, a to znači djelovati po napatku sv. Benedikta: „Ora et labora.“ Ljubav misionara je djelovanje koje postaje molitvom, sukladno latinskoj poslovice: „Verba volant, exempla trahunt.“ („Riječi lete, a primjeri privlače.“)

Putovao je Ante i putuje i do najudaljenijih plemenskih naselja da „nahrani gladne“, radujući ih paketima riže, graha i drugih nužnih životnih namirnica, tješeci ih i hrabreći blagom misionarskom riječi, ulijevajući im nadu i želju za boljim životom.

U nestašici vode, koja je izvor života i čistoća duše i tijela, da „napoji žedne“, u suhoj afričkoj zemlji izgradio je mnoge zdence, posebno u zabačenim selima, gdje žive plemenske zajednice.

Obilaziti starce i nemoćne bila je njegova svakodnevica.

Ni sam ne zna koliko je puta prebolio malariju, a susret s gubavci-

ma, poput sv. Franje i Majke Terezije, „uveo ga je u iskustvo bratstva i ljubavi sa svim živim bićima“. Odbačeni i prezreni od svih, živeći na marginama života, gubavci su se radovali svakomu njegovu dolasku, njegovoj blagoj i toploj riječi, koja ih je unatoč njihovoj neljudskom stanju približavala vjeri u Krista Spasitelja.

On je u njima vidio čovjeka, a ne bolesnika, „dijelove Kristova Tijela“, pružao im ruku utjehe, slijedeći Kristov naputak: „Što god učinite jednom od ove moje najmanje braće – učinite meni.“ (Mt 25, 45)

Bog je udahnuo Duh u glinu i nastao je živ čovjek; misionar udahnuje duh Božje ljubavi ondje gdje je tlačenjem i ropstvom ubijena ljudskost i tu ljudskost djelima milosrđa oživljava i vraća čovjeku njegovo dostojanstvo, vraća mu nadu i vjeru, koja ga vodi do Puta, Istine i Života.

Uz dušobrižničke obveze, poput liturgijske službe, pripreme pripravnika i katekumena za sakramente kršćanske inicijacije, krštenja novorođenčadi (godišnje se rodi više od 500 djece), pouke vjeronauka, vjenčanja, sprovoda, misionar se bavi i drugim, „ovozemaljskim“ djelatnostima. Da bi se poboljšali teški životni uvjeti i narod krenuo k boljitku, misionari ih uče najosnovnije poslove: obrađivanje zemlje, gradnju kuća, zanatske i druge svakodnevne poslove.

Zajedno sa svojim vjernicima misionar se znoji na poljima riže, kikirikija, suncokreta, graha, tikava, pod stablima banana, papaja, limuna i drugih vrsta egzotičnog voća. Za duhovni rast i napredak grade se crkve (Ante Batarello sagradio je više od 13 filijalnih crkva), posvećene različitim svetcima, a među njima svoje mjesto našli su i

naši hrvatski svetcu, poput sv. Nikole Tavelića, sv. Leopolda Bogdana Mandića, sv. Marka Križevčanina.

Obrazovanje je najjače oružje čovjeka. Obrazovanjem i znanjem pobjeđuje se ropstvo, siromaštvo, neimaština. Misionar je Božji poslanik, čija je glavna zadaća širiti radostnu vijest i po nadi i vjeri u Isusa Krista, posredovanjem njegove Majke Blažene Djevice Marije, iskorijeniti ropstvo, naći smisao postojanja i u tako nezamislivim uvjetima života, s nadom u bolje sutra. Tu nadu daju otvorene škole, dječji vrtići, bolnica (Ante Batarello sagradio je 12 bolnica), briga za stare i nemoćne.

Ante je, uz Božju pomoć i pomoć dobrih ljudi izgradio i mnoge škole, među kojima treba istaknuti drvodjeljsku školu i školu za šivanje, dječje vrtiće, a školovao je i školuje mnogo hendikepiranih, hromih, sljepih, albino djece...

Veliku pomoć dobivao je od biskupija i nadbiskupija iz Hrvatske i Crne Gore. Mnogo dobrih ljudi iz Hrvatske „kumovi“ su afričke djece, učenika i studenata, a neki od njih kompletno su financirali izgradnju pojedinih škola.

Najveću pomoć dobivao je iz Australije od pokojnog rođaka Ivana Batarela, a kasnije od njegovih sinova Vice i Ante, koji danas žive u Hrvatskoj.

„Neka ti ruke uvijek nešto rade, um savjetuje, a srce gura“, Antin je slogan.

Sunce u srcu, toplo kao afričko nebo

Put misionara dug je i trnovit, baš kao i okruženje njegove misije. Možemo pretpostaviti koliko je

puta u afričkim bespućima Ante zavapio zajedno sa psalmistom: „Nauči me vršiti volju tvoju, jer ti si Bog moj. Duh Tvoj dobri nek' me po ravnom putu vodi.“ Tamo kamo idemo s ljubavlju može se doći i bespućima i neravnim putovima!

U misionarskom radu sigurno je vrijedila i za njega Isusova prisposoba o sjemenu koje uvijek ne pada na dobru i plodnu zemlju, kao i prisposoba o žitu i kukulju, ali se nije dao smesti: na suhu tlu sumnja, mitova, poganskih uvjerenja, rituala on je strpljivo otvarao zdence života i napajao suhu i žednu zemlju svetom vodom radosne vijesti.

Ako je Krist kušan u pustinji, kako bi bez kušnje mogao proći onaj koji ga slijedi na njegovu putu? Kušnja je uvijek izbor između dvaju načina života, točnije između dviju ljubavi, a bez izbora nema života. „Ukinito kušnju i više se nitko neće spasiti“, riječi su sv. Antuna Padovanskoga. Izbor je čin slobode i po tom smo činu ono što jesmo. Ante je izabrao: nije došao tražiti utjehu, nego da tješi, nije tražio shvaćanje, nego da shvati, nije tražio ljubav, nego da ljubi, da daje umjesto da prima. U ljubavi nema straha, ona traži žrtvu uvijek i postojano.

„I svjetlo svijetli u tami i tama ga ne obuze.“ (1v 1, 5) Misionar je svjetlo svijeta. Njegova svijeća svijetli paleći svjetlo evanđelja, veličajući spasenjsku povijest u Kristovoj žrtvi.

U ruci našeg misionara misionarska svijeća se ne gasi, ona i dalje gori punim plamenom. Da bi svjetlo radosne vijesti zasjalo u što više dijelova tamne Afrike, 19. ožujka 2024. godine posvećen je novi biskup i osnovana nova biskupija, Mafinga. U Biskupiji Mafinga, u Župi Mbarali, koja je osnovana 1. siječnja. 2016. godine, pastirska skrb nad župljanima povjerena je našem Anti. Župna crkva posvećena je Kristu Kralju i blaženom Alojziju Stepincu.

Kada doživiš Afriku, to je kao kada žedan u pustinji popiješ bistru

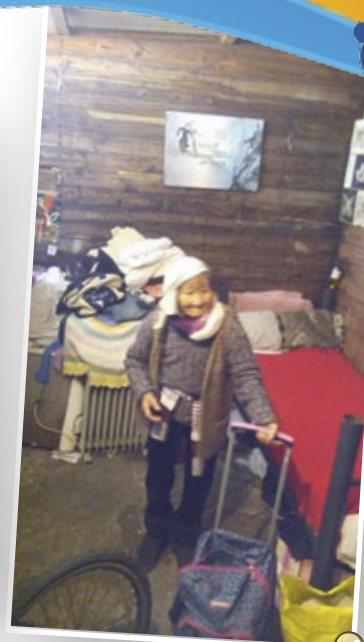
ARGENTINA

– S. M. Samuela Vilenica

Ljubav je beskrajno domišljata

Rosa je u rani prijepodnevi sat pokucala na vrata Kuće sv. Vinka. Srdačno ju pozdravljam i pitam kako joj mogu pomoći. Njezin izgled, naborano lice i pogrbljenost pokazuju da ju život nije štedio, ali joj u očima blista neka radost i unutarnji žar. Rodom je iz Paragvaja, ali budući da su joj se svi dokumenti izgubili, nikada nije mogla steći nikakva prava u Argentini, pa se snalazi kako zna i umije. „Možete li mi dati što za jelo?“ pitala je nakon uvodnog razgovora, nadodavši: „Ali nije to za mene, ja jedem iz smeća, nego za moje unuke.“ Bez puno razmišljanja pripremila sam joj vrećicu s namirnicama, ali smo se dogovorile da ćemo ju posjetiti u njezinoj kući da bismo upoznali stvarnu situaciju i vidjeli na koji način joj možemo pomoći.

U dogovoreni dan došla je po nas. Putem do kuće pitala sam ju je li kuća njezina i kako je došla do nje. Vrlo jednostavno mi je odgovorila da su našli komad slobodne zemlje, na kojoj još nije bilo nikoga, podigli daske da ograde zemljište i tako izgradili kuću. (U Argentini je to sasvim normalna pojava, okupirati zemljište ili čiji posjed, na taj se način stvaraju tzv. villas miserias – siromašna naselja koja su praktički ničija zemlja i funkcioniraju po načelu „tko prvi, njegovo zemljište“). Kad smo stigle do njezine kuće, zastao mi je dah. Više liči na kolibicu nego na kuću, zidovi su doslovno izgrađeni od onoga što je bilo pod rukom – cigla, karton, lim, drvo... A sve onako, nekako nakrivljeno, samo što se ne sruši. Na vratima nas je dočekala njezina kći i šestero unučadi, svi prerano rođeni, s lakšom mentalnom retardacijom, kojoj se priključuje slab odgoj i neredovito pohađanje nastave.

„Ako želite, možete ući“, srdačno nas je pozvala Rosa. U kući nema prozora, tek nekoliko rupa prekrivenih krpom koja služi kao zastor. Između limenog krova i zidova (nekoliko spojenih dasaka) razmak je i od nekoliko centimetara, što čini da je u kući uvijek propuh, ulazi voda i vlaga. Kupaonica ili ono što mi zovemo kupaonicom, jedan je malen ograden prostor, u kojem posvuda vise loše spojene električne instalacije, gdje

je otvorena septička jama i jedna cijev, koja je priključena na gradski vodovod s ulice i na taj način čini jedini izvor polupitke vode u kući. Rosa je skuhala njihov poznati čaj, mate, ponudivši me svojim širokim i vedrim osmijehom: „Sestro, hoćete li malo?“ Kroz glavu su mi prošla sva pravila o higijeni i očuvanju zdravlja o kojima sam ikada čula ili što o njima pročitala, ali i rečenica sv. Pavla: „A sada ostaje troje: vjera, nada i ljubav, ali najveća je među njima ljubav.“ (1 Kor 13, 3) Kad sam iz njezine naborane ruke primila i popila čaj, njezino se lice preobrazilo, činilo se kao da se pomladila. Tiho mi je rekla: „Hvala ti što prihvatila jedino čime sam te mogu ponuditi u mojoj kući. Nikada si nisam mogla ni zamisliti da će jedna redovnica piti čaj koji sam pripravila.“

U razgovoru s obitelji saznale smo da majka zarađuje nešto malo novca odlazeći na plaćene prosvjede koje organizira neka politička stranka da bi izazvala oporbu, kao i da su dječaci prepušteni sami sebi i uglavnom provode dane na ulici.

„Jesu li kršteni?“ – upitala sam.

„Ni jedan od njih, ali mi je uvijek bila velika želja da barem prime sakrament krštenja.“

Vrativši se kući, u mojoj glavi bilo je tisuću upitnika kako pomoći i pripremiti djecu za krštenje. Klasična nastava nije dolazila u obzir, jer oni nisu naviknuti na disciplinu i ne mogu se dovoljno koncentrirati.

Ali budući da je „ljubav beskrajno domišljata“ (sv. Vinko Paulski), odlučila sam zajedno sa s. Vivianom pripremiti katehezu na travi, tj. u njihovu malom dvorištu. U dogovoreni dan krenule smo prema kući noseći nešto kolača i mlijeka za užinu, papire u boji, bojice, hamer i puno ljubavi i strpljenja. Pošla je s nama i volonterka Paola, koja je za divno čudo pristala biti kuma svima. Susret smo započeli katehezom o stvaranju svijeta. Imale smo već isprintane biljke, životinje i nebeska tijela, koja je trebalo obojiti i staviti na svoje mjesto ne veliku hameru, koji je predstavljao svijet. Bilo je dirljivo vidjeti te dječake, koji vjerojatno nikada neće završiti školu, kako marljivo boje i lijepo sve divote stvorenog svijeta i uzvikujući svako malo: „I sunce je stvorio Bog! Ja ću obojiti sunce!“ „A ja ću obojiti drveće. Nisam znao da je i drveće Bog stvorio!“

Nakon stvaranja svijeta upoznali smo Adama i Evu, koji nisu baš bili poslušni Bogu, kao što ni mi to nismo često svojim roditeljima, završivši susret razgovorom o krštenju. „Želiš li se i ti krstiti?“ upitala sam najmanjeg dječaka od pet godina. „Da, i ja želim biti dijete Božje“, radosno mi je odgovorio. Tako su tog dana na travi bili zadovoljni svi uvjeti da bi ti dječaci mogli biti primljeni u krilo Crkve.

Za dan krštenja pripremile smo im novu odjeću i kupile tortu, a kuma je pripremila sendviče i sok.

ZAMBIJA
– don Ivica Kordić

„Zar i moje, ovakvo dijete, može pohađati školu?“

Misije su široko i otvoreno polje rada i djelovanja. Zbog toga je život i rad u misijskim zemljama uvijek pun novih izazova. Kad je misionar otvoren poticajima Duha Božjega, on uvijek pronalazi nova područja djelovanja. I svaki korak koji učini otvara mu nove mogućnosti i ukazuje na nova područja rada i djelovanja. Tako je to uvijek u životu, a to se može vrlo dobro vidjeti i doživjeti osobito u misijama.

Proveo sam u misijama 19 godina. Sve te godine bile su ispunjene raznim aktivnostima. Ona temeljna i osnovna je uvijek ista, a to je naviještanje i širenje radosne vijesti evanđelja. Ali to se čini na bezbroj načina, koji su uvijek novi, aktualni i pokazuju koliko je vjera živa i koliko je Duh Božji prisutan u takvu životu i djelovanju. Ti razni načini života i djelovanja, koji vode iz jednoga u drugi i koji se međusobno nadopunjavaju i nadograđuju, pokazuju životnost i rast kršćanske zajednice.

Tako je to bilo tijekom čitavoga mogega misijskog života. Tako se to osobito pokazalo protekle četiri godine, tijekom mogega misijskog djelovanja u Zambiji, u Biskupiji Mongu, na području Nkeyemi. Djelovanje o kojem ni-

sam ranije razmišljao bila je briga za djecu s posebnim potrebama. To djelovanje pokazalo se i nastavlja se pokazivati potrebnim, aktualnim i veoma dobrim.

Zahvaljujući jednomu učitelju, koji je u ministarstvu školstva zadužen za djecu s posebnim potrebama u Nkeyemi, doznao sam da takve djece na tom području ima poprilično, kao i da o njima nitko ne vodi brigu, u smislu da takva djeca nemaju mogućnosti školovanja. Razlog za to može biti činjenica što takve djece ima mnogo. Postojeće škole pune su djece. Za školovanje sve djece nema dovoljno škola te mnoga, potpuno zdrava djeca ne pohađaju školu, a kamoli da se još tko brine i za školovanje djece s posebnim potrebama. Njima škola ne treba. A mnogi roditelji takve djece misle da ona ni nisu za školu.

Međutim, na tom području prije nekoliko godina uz jednu školu nevladina organizacija iz Norveške izgradila je dvije učionice za djecu s posebnim potrebama. Te učionice bile su neiskorištene jer djeca kojoj su te učionice bile namijenjene nisu u mogućnosti kretati se, zato jer su ograničena, neka u kretanju, neka u sluhu, neka u vidu i sl. Očito je da je za takvu djecu uza školu potreban i smještaj, dom. Zahva-

Gledajući ih kako primaju sakrament krštenja, u dubini duše ponavljala sam zahvalnu molitvu: „Zahvaljajte Gospodinu, jer dobar, jer je vječna ljubav njegova.“ (Psalam 118)

Hvala vam što molitvom i dobrovoljnim prilogom pratite rad i djelovanje nas misionara! Neka vas dobri Bog obilno nagradi i blagoslovi vaše domove i obitelji!

ljujući velikodušnosti i darežljivosti svećenika i vjernika, uglavnom iz Krčke biskupije, izgradili smo uz tu školu dom za smještaj 30-ak takve djece. Opremili smo ga krevetima, solarnom rasvjetom, potrebnim inventarom, privremenom kuhinjom. Nabavili smo osnovna pomagala za osobe s invaliditetom, potrebna pomagala za poučavanje gluhoonijeme djece i djece s oštećenim vidom ili slijepo. Dok se dom gradi, provodila se identifikacija djece s posebnim potrebama na cijelome tom području. Ubrzo smo imali popis od 300-tinjak takve djece. U procesu identificiranja takve djece pokazalo se i očito vidjelo da su takva djeca u mnogim obiteljima teret. Neki roditelji takve djece se i srame. I koliko god to ne zvuči lijepo, za neke roditelje takva su djeca čak i Božja kazna.

U tom procesu doživjeli smo puno toga. Od radosti i uzbuđenja roditelja da bi njihovo dijete, koje je slijepo, ili hoda s poteškoćama, ili je gluhoonijemo, sada moglo pohađati školu, živjeti u društvu s drugom djecom i naučiti komunicirati, čitati

i pisati, do čuđenja pojedinih roditelja da uopće postoji mogućnost školovanja takve djece.

Po završetku izgradnje i uređenja doma za smještaj djece i škola je započela s radom, u užjku ove godine. Pri otvorenju škole bilo je devetero djece, a danas ih ima već 24. Kampanja osvješćivanja roditelja takve djece, kao i zajednice općenito, u punom je jeku i pokazuje iznenađujuće dobre rezultate. Mentalni sklop u glavama mnogih ljudi o takvoj djeci se mijenja. Takva djeca dolaze na svjetlo dana, dobivaju svoj prostor, o njima se govori, njih se vidi, za njih se brine, s njima se radi. Za mnogu takvu djecu i njihove obitelji kao da počinje novi život, za koji mnogi prije nisu ni čuli ni znali.

Nekoliko mjeseci nakon otvaranja doma i škole u mjestu Kaapa posjetili smo ih. Nije moguće opisati radost na licima djece koja su do sada prihvaćena u ovu školu, kao i napredak koji su postigli u učenju i komuniciranju u tako kratku vremenu. Susret s tom djecom uvijek je veliko obogaćenje, kad se vidi njihova ozarena i nasmiješena lica.

A otvaranje te škole potaknulo je i neke druge nevladine organizacije koje postoje i djeluju na tom području da se uključe svojim prinosom. Tako je jedna organizacija obećala izgraditi novi sanitarni čvor, druga je obećala osigurati tekuću vodu. Predstavnici mjesnih vlasti obećali su osigurati besplatnu hranu za djecu koja borave u domu.

Odgovorni za vođenje doma stalno primaju pozive od roditelja djece s posebnim potrebama ne samo iz tog područja, nego i iz drugih, udaljenijih krajeva Zambije. Nema sumnje da će vrlo brzo kapacitet i postojeće mogućnosti te škole i doma postati nedovoljne za stvarne potrebe. U procesu smo osnivanja zaklade koja će omogućiti nastavak rada i djelovanja škole i doma i njihovo moguće proširenje.

Veliko hvala velikodušnim dobročiniteljima i darivateljima s područja Krčke biskupije, koji su omogućili da taj projekt zaživi i donese veliku promjenu u životu djece s posebnim potrebama u Nkeyemi, kao i u njihovim obiteljima!

Razgovor s Vojmilom Žicom, v. d.-om glavnog urednika Malog koncila – Maka

? Dugogodišnji ste urednik *Malog koncila*. Međutim, tko je Vojmil Žic i zašto je *Mak* važan u vašem životu?

! Možda zato što smo 1966. skupa krenuli: ja u prvi razred osnovne, a *Mali koncil* u prvu godinu izlazenja? A sigurno zato što je moj otac Andrija već tada bio vanjski – u doba komunizma „nevidljivi“ – suradnik *Glasa Koncila* i *Malog koncila* te sam kao dječarac izblize mogao doživjeti Živka Kustića, fra Gabrijela Đuraka, Luku Depola i druge velika- ne s početaka ta dva katolička lista. Uz oca, već s navršениh 11 godina, objavio sam prve zagonetkice u *Malom koncilu*, a 15-ak godina kasnije, nakon završetka studija komparativne književnosti i sociologije, u *Maku*, koji to skraćeno ime nosi od 1977., pišem vlastite rubrike svojevrsne „katehetske enigmatike“, a na valu mlade demokracije 1991. godine zapošljam se u uredništvu *Glasa Koncila*. Godine 1998., nakon nenadane i prerane smrti legendarna urednika Luke Depola, neočekivano, pa i nevoljko, postajem „vršitelj dužnosti glavnog urednika“ lista. To „vršenje“ gotovo sam i dovršio, jer mi se bliže dani mirovine.

? *Mak* već 58 godina donosi radost i približava Boga mnogim naraštajima djece, a u nazivu časopisa piše da je to „cvijet molitve, znanja, igre i prijateljstva“. Koja je misija časopisa *Mak*?

! U pitanju ste rekli gotovo sve – upravo u „cvjetnom“ podnaslovu *Maka* krije se i misija vjerskoga dječjeg mjesečnika. Najkraće rečeno, *Mak* se u svim godinama izlazenja trudi da ga njegova osnovnoškolska publika ne samo čita, nego i „živi“. U toj želji da djeca u svojem životu primjenjuju pročitano, *Mak* je, uz obilje raznovrsnih rubrika u samom listu, pokretao mnoge inicijative, od *Tribusovih* izleta, kojima je nagrađivao čitatelje, zatim Vjeronaučne olimpijade, koja je izrasla do današnjega državnoga školskog natjecanja iz Vjeronauka, pa do raznih pratećih izdanja, poput mjuzikala, knjiga, slikovnica, igara... Najnovija takva inicijativa su *Vjeroistražitelji*, prilog lista za učenike od 1. do 4. razreda osnovne škole, kojim je *Mak* prije koju godinu postao pomagalo u nastavi Katoličkoga vjeronauka.

? Među stranicama *Mak-a* nalazi se i misijski kutak, koji

opisuje djelovanje naših misionara diljem svijeta. Zašto je važno upoznati djecu s pojmom misija te s važnosti misijskog djelovanja Crkve?

! Još prije *Malog koncila* u rubrici *Vama djeco* na stranicama *Glasa Koncila*, davne veljače 1965., neki je misionar napisao djeci članak *Ipak me lav nije pojeo*. Bogu hvala, nije ga pojeo sve do danas te čitatelji *Maka* i dalje, iz broja u broj, druguju s misionarkama i misionarima čitajući njihova pisma, pišući im i nerijetko šaljući svoju skromnu, ali toplinom dječjih srca ogrišanu pomoć. Već u prvom broju lista, u rubrici *Mali mozaik dobrote*, koja je ishodište *Pisama iz misija*, stoji notica da su se ministranti iz Ljubinčića, u Bosni i Hercegovini, odrekli 12 000 dinara uštedenih za loptu, jer „tko bi mogao nabijati loptu dok indijskoj dječici gladni trbušćici natiču kao lopte“. Na stotine sličnih primjera moglo bi se pronaći na stranicama *Maka*, a u „zlatnim danima“ tiska, ali i filatelije, čitatelji su tonama poštanskih maraka i telefonskih kartica, koje su skroviti odrasli makovci razvrstavali, slagali i prodavali kolekcionarima, doslovce gradili crkve u misijama. U tim go-

dinama na stranicama *Maka* djeci se redovito javljao današnji sluga Božji o. Ante Gabrić, a često i sv. Majka Terezija, potičući ih na suosjećanje s bližnjima, kojima će samom ljubavlju i vlastitim primjerom „naviještati“ Boga. Na stranicama *Maka*, u zadaći da djecu osposobe za „misionare“ u njihovim životnim sredinama, javljale su se i brojne hrvatske misionarke i misionari. Osobno, kao nenadani urednik, nikada ne ću moći dovoljno zahvaliti don Danku Litriću, koji me nakon smrti urednika Depola već „dočekao“ svojim sjajnim pismima iz Ruande, te s. Vedrani Ljubić, koja je upravo te 1998. godine krenula u misije te neumorno opisivala i slala svoje misijske zgode. Zadnjih godina pak, zahvaljujući suradnji s Misijskim uredom i uredništvom vašeg lista, makovci i dalje primaju misionarska pisma sa svih strana svijeta.

ma, kako sačuvati živu vjeru i radost u obitelji?

! Istina je, i sam svojim četirima kćerima i zetovima često znam reći da im ne zavidim na mladosti, jer mi se čini da je njihova zadaća podizanja djece kudikamo teža no što je bila meni i mojoj supruzi Vlatki prije 40-ak godina. Kao djed desetero unučadi to osjetim i na vlastitoj koži, kad me mobitel pobijedi u „nadmetanju“ za dječju naklonost i pozornost. Ipak, dadem li „sve od sebe“, odabrat će oni mene, jer živi kontakt nenadomjestiv je i najjači ako je kvalitetan i ispunjen ljubavlju. Stoga mislim da je pravi savjet: Budite sa svojom djecom što više možete! Ali ne tako da ste zajedno svatko na svojem mobitelu ili pred ekranom, već da zajednički molite, planinarite, vozite bicikl, nadmudrujete se u tome tko zna više životinja na slovo „M“... Slobodno ponekad budite i „magarac“ u igri s djecom, ali roditelji trebaju uvijek paziti i pamtiti da su pozvani biti prvo odgojitelji, a tek potom prijatelji svojoj djeci! Prijatelji će postati tek kada budu radili isti posao i odlazili istim doktorima, a dotad bi im, ipak, dobro bilo znati tko koga mora slušati. U današnje doba to je prilično poljuljano, pa se djeci podilazi, umjesto da ih se podiže. Uvelike je tako i zbog dječje izloženosti bezbrojnim informacijama i tehnološkim podražajima. Danas dijete u tri dana života vjerojatno primi više podataka nego ih je moj djed primio u svih svojih 90 godina. Ali on je stigao do životne mudrosti, a današnja djeca... I ona će, ako im roditelji pomognu, vodeći brigu o tome kako im hrane i duh, a ne samo tijelo!

? Vrijedan sadržaj Mak-a čine pisma i tekstovi velikih i malih čitatelja. Pamte li koje pismo ili priču koja vas je posebno dirnula?

! Pamtim ih mnogo, ali najbolje ono „najsvežije“: ovogodišnje ožujsko javljanje, istinsko svjedočenje misionarke s. Samuele Vilenice, nekoć male makovice Elizabete. Ona je, prelijepo opisujući vlastito odrastanje uz *Mak*, napisala: „Već šest godina djelujem u Argentini, u jednoj siromašnoj četvrti. Tu radim kao vjeroučiteljica sa srednjoškolicima, nastojeći im približiti Božju ljubav koju sam upoznala na stranicama *Maka*, kao i u osobnom životu.“ Za urednike našeg tipa časopisa uistinu nema veće i dirljivije nagrade te sam siguran da su i Luki Depolu u raju došle na oči suze radosnice dok je čitao tekst s. Samuele.

No i najtužnija urednička sjećanja vezana su mi uz misije i misionarke. Kad nam je 2011. godine došla vijest o nasilnoj smrti s. Lukrecije Mamić u Burundiju, nisam to mogao prihvatiti, sjećajući se kako nam je samo godinu ranije svojim radosnim osmijehom ispunila cijelo uredništvo i stranice lista.

? Svako vrijeme donosi svoje izazove, a ovo doba posebno je izazovno za obitelji, djecu i mlade. Nije lako biti roditelj, ali ni dijete. Što biste savjetovali odrasli-

? Kolika je važnost molitve za naš život i rast u vjeri i koja je vaša omiljena molitva?

! Eto prave hrane za duh – svakodnevna molitva, ugrađena u

dnevni raspored kao stožerna točka, oko koje se potom raspoređuju i one druge. Osobno, od *Andela čuvara do Duše Kristove*, često su mi se u životu smjenjivale i uvijek iznova vraćale omiljene molitve, uz neizbježan zaziv: „Isuse blaga i ponizna srca, učini srce moje po srcu svome“, koji nastojim izgovoriti uvijek kad mi zaprijeti da ću *blebnuti* nešto sasvim suprotno i neprimjereno.

? Koji je vaš omiljeni biblijski citat i zašto?

! „Pustite dječicu neka dolaze k meni; ne prijećite im jer takvih je kraljevstvo Božje!“ Zahvaljujući tim Isusovim riječima, još u mladim danima instinktivno sam dokučio da je u ljudskom životu najvrjednije i najveće dostignuće ostati dijete, biti kao dijete. U provedbi, nažalost, nisam baš uspio: više sam ostao djetinjast negoli dijete u punom smislu tih Isusovih riječi.

? Koji svetac vam je poticaj i uzor ljubavi prema Bogu i čovjeku?

! Pišući nekoliko godina rubriku *Svetac tjedna u Glasu Koncila*, barem površno upoznao sam više od 300 svetica i svetaca, pa sam junaku svojeg djetinjstva i imenjaku svojeg djeda – sv. Martinu kasnije pridodao i brojne druge svete. U danima teške bolesti i za me sveta umiranja mojeg unuka Roka u molitvi sam se povezao s bl. Augustinom Kažotićem, patronom moje župe. Danas pak sve češće „začujem“ riječi Stanislava Kostke, poljskog svetca koji je preminuo u dobi od 18 godina: „Za više (uzvišeni-je) sam stvari rođen!“

? Koja bi bila vaša poruka čitateljima *Radosne vijesti* i što biste nam stavili na srce kao poticaj za razmišljanje i djelovanje?

! Vezano uz početak nove školske, ali i vjeronaučne, katehetske, pa i makovske godine, djeci i njihovim roditeljima te svima ostalima, kao i sebi samomu poželio bih puno snage, hrabrosti, ali i pouzdanja da nas – i u ovo doba, koje čak javnom riječju već iskazuje otvorenu nesklonost obitelji i novomu životu – i dalje i zauvijek sve vodi i na svojem dlanu drži i štiti Božja ruka.

Molimo da svatko od nas čuje vapaj Zemlje i vapaj žrtava prirodnih nepogoda i klimatskih promjena te da se svatko osobno zauzme za očuvanje svijeta u kojem živimo.

Piše o. Vatroslav Halambek, SJ

Prije jedanaest mjeseci, na sam dan otvaranja Biskupske sinode o sinodnosti, na blagdan sv. Franje, 4. listopada, papa Franjo izdao je encikliku pod naslovom *Laudate Deum (Hvalite Boga)*. Sam ju je papa nekoliko puta najavljivao kao nastavak prijašnje enciklike o okolišu *Laudato si' (Budi hvaljen)*, izdane 2015. godine. Sam je Papa također kratko izložio sadržaj te enciklike, ističući da je to „pogled na ono što se dogodilo i ono što treba učiniti“. Istodobno se Papa osvrnuo na ono što je nazvao kulturom odbacivanja, rekavši da otkriva „nedostatak obrazovanja za korištenje stvari koje su preostale, za njihovu preradu, za zamjenu u procesu uobičajene uporabe stvari“. Potaknuo je na „ispravno korištenje prirode“, uključujući praktične radnje koje mogu pomoći okolišu, poput postavljanja solarnih panela. Papa je također primijetio

da uništavanje okoliša može dovesti do druge vrste „degradacije“, naime u načinu na koji se odnosimo prema drugima, osobito onima koji već žive s manje resursa.

U tome se također krije i odgovor na moguće prigovore o tome tiče li se to Pape da govori o tim problemima, jer postoje stručnjaci koji su na to pozvani. No može li uopće vjernički pogled na stvarnost apstrahirati od cjelovitosti naše odgovornosti bilo kad je riječ o našim međusobnim i moralnim odnosima, bilo kad je riječ o našem životnom ambijentu, okolišu, u koji nas je Bog stavio i povjerio nam ga našoj odgovornosti na uživanje. Bez zdrava okoliša nema ni zdrava života, a odbacivanje odgovornosti na tom području znak je zakazivanja i na drugim područjima života, na što se Papa s pravom nadovezuje. Posebice kada govori o problemu odbacivanja, *škarta*, koji lako

dovodi i do slična ponašanja prema svojim bližnjima, osobito kad je riječ o pobačaju ili eutanaziji i uopće o odnosu prema starijim osobama.

Stoga s pravom Papa različite nepogode naziva „vapajem Zemlje“, pa nas briga za okoliš ima dovesti do pravog obraćenja srca, koje je bitno ako se želi započeti bilo kakva preobrazba. To je ono „ekološko obraćenje“ na koje nas je potaknuo sveti Ivan Pavao II.: obnova našeg odnosa sa stvorenim svijetom, što znači da taj svijet više ne gledamo kao objekt koji treba iskorištavati, nego kao vrijednost koju valja čuvati kao Stvoriteljev sveti dar. Cjelovit pristup okolišu uključuje četiri odnosa: s Bogom, s našom braćom i sestrama, današnjima i budućima, s cijelom prirodom i sa samima sobom.

Pridružiti ćemo se ovog mjeseca Papinoj brizi svojom usrdnom molitvom, hvaleći Boga.

HVALA PRIJATELJIMA AKCIJE MIVA

25. srpnja proslavili smo spomendan sv. Kristofora te je ove godine Nedjelja sv. Kristofora obilježena 28. srpnja. Mnoge župe organizirale su blagoslov vozila i putnika te prikupljala sredstva za Akciju MIVA, da bi pomogle kupiti misijska vozila. Od srca zahvaljujemo svim župnicima koji su i ove godine pružili podršku misijskomu djelovanju Akcijom MIVA te svima koji su darovali povjerenje i svojim novčanim prilogom pomogli kupnji misijskih vozila. Zahvaljujemo i svima koji će se tek uključiti u tu akciju, jer ne postoji vremensko ograničenje, već ju svaka župa organizira kada smatra da je najbolje. Zahvaljujemo i svima koji tijekom godine odvajaju svoje priloge i daruju ih za tu akciju, da bi pomogli da kupimo potrebna vozila.

Poruka iz Kotoribe

U nedjelju 28. srpnja 2024. našu župu posjetila je časna sestra Slavka Bogdan, članica Družbe sestara milosrdnica sv. Vinka, na poziv župnika Ivana Kljuniča, koji je ravnatelj Papinskih misijskih djela za Varaždinsku biskupiju. Sestra Slavka svoje misijsko poslanje vrši na Salo-

monskim Otocima. Nakon propovijedi svjedočila je o svojem poslanju i kako se ondje živi. Uza sav rad u skrbi za djecu, njihovo školovanje, obitelji, posebno je istaknula da im je potreban novac za lijek protiv malarije, koji dođe svega 15 eura. Nakon mise tradicionalno su se vjernici

uključili u Akciju MIVA za kupnju vozila, koja su od velike pomoći našim misionarima. Uz pjesmu našega župnog zbora, pod vodstvom orguljaša Damira Kadrije, župnik je blagoslovio sva vozila kojima su se vjernici dovezli na svetu misu.

**Župa sedam žalosti BDM
i Svetog križa Kotoriba**

Poruka iz Vođinaca

Da bi misionari lakše radili na svojem poslanju, nužna su im prijevozna sredstva, jer većinom djeluju u krajevima koji su veoma udaljeni od gradskih središta. Osim toga u mnogim dijelovima prometnice su loše razvijene, a naši misionari često idu i u dijelove kamo rijetko tko dolazi. Prije-

vozno sredstvo koristi se za prijevoz hrane, građevinskog materijala, bolesnika u bolnice te se tako spašavaju životi.

Potaknuti našim župnikom Antom Šiškom, koji je nadbiskupijski povjerenik za misijsku djelatnost Crkve te suradnik Papinskih misijskih djela, u našoj župi održan je blagoslov prijevoznih sredstava u nedjelju 28. srpnja, i to nakon svih triju misa. Župljani su se rado

odazvali župnikovu pozivu te su strpljivo čekali na svećenikov blagoslov po zagovoru sv. Kristofora, zaštitnika vozača. Dobrotom brojnih vjernika prikupljen je novčani iznos od 1300 eura, koji će biti proslijeđen Papinskim misijskim djelima u Zagreb.

Župa Kraljice Svete Krunice
(Tekst: Tena Faletar;
fotografije: Ruža Keser)

Poruka iz Soblinca

U nedjelju 28. srpnja u Župi bezgrešnog začeća BDM u Soblincu proslavljen je blagdan sv. Kristofora, suzaštitnika župe, i održana je Akcija MIVA. Svetu misu u devet sati slavio je upravitelj župe vlč. Dominik Glasnović, a gošće u župi bile su misionarka u Ugandi s. Vedrana Ljubić i ravnateljica Papinskih misijskih djela u RH s. Ivana Margarin. Misno slavlje pjesmom je animirao župni zbor „Gloria“. Na kraju svete mise misionarka s. Vedrana Ljubić svjedočila je o svojem poslanju te izrazila zahvalnost na podršci misionarima i misionarkama. Ravnateljica PMD-a s. Ivana Margarin predstavila

je aktivnosti misionara i kako su bitni u životima onih kojima su poslani. Zahvalila je župniku na podršci, ali i cijeloj župnoj zajednici na molitvenoj i materijalnoj pomoći.

U svojoj propovijedi župnik je rastumačio evanđelje o umnažanju kruha i ribica, čudesno Isusovo djelo koje uvijek iznova zadivi. Ohrabrio je župljane da nikada ne pomisle da ništa ne mogu učiniti jer, primjerice, nemaju dovoljno vremena ili novca, ili misle da ne znaju dovoljno. Božjom riječi župnik je okupljene župljane nahranio iznutra, a nakon svete mise nastavljeno je druženje u dvorištu

crkve uz kolače i sokove. Župnik je nakon svete mise obišao vozila i blagoslovio ih, a župljani su mogli dati prilog za Akciju MIVA te u dvorištu crkve nabaviti misijske materijale, pa i na taj način pomoći i podržati misijsko djelovanje. Uz kolače, koje su pripremile marljive župljanke, i sokove, koje je donirala trgovina „NTL“ iz Soblinca, okupljeni župljani družili su se i razgovarali. Sa župljanima su ostale i gošće, s. Vedrana i s. Ivana, te su župljani mogli razgovarati s njima i pitati ih što god ih zanima o misijama.

Župa bezgrešnog začeća BDM

Poruka iz Labinskog dekanata

Kraj mjeseca srpnja i početak kolovoza obilježen je slavljenjem zaštitnika pojedinih župa Labinskog dekanata. Prigoda je to kad se na sv. misama okupi veći broj vjernika, a među njima i naši iseljenici, koji u to vrijeme dolaze u posjet domovini. U dekanatu se započelo s provođenjem Akcije MIVA na blagdan sv. Ane, a završi-

lo na blagdan Gospe od Drena (5. kolovoza). Na svim je nedjeljnim misama nakon završnoga misnog blagoslova uslijedio blagoslov vozila i vozača.

Sudjelovale su sljedeće župe: Sv. Martin Labinski, Rođenje Marijino Labin, Sv. Barbara Raša, Sv. Andrija Rabac, Gospa Fatimska Labin, Presveto Srce Isusovo La-

bin, Sv. Lovro Sv. Lovreč Labinski, Sv. Ivan i Pavao Šumber, Sv. Juraj Plomin, Sv. Ivan Krstitelj Sušnjevića te Sv. Hadrijan Kožljak.

Zahvaljujemo svim župnicima, kao i svim ljudima dobre volje koji su sudjelovali u akciji te na taj način podržali rad i život naših misionara.

L. B.

Akcija MIVA u Tomislavgradu

Župa sv. Mihovila arkanđela u Tomislavgradu uspješno je provela Akciju MIVA. U duhu te akcije zahvalili su Gospodinu za svaki uspješno prijeđen kilometar i razmišljali o misijskom pastoralu, u kojem auto misionarima pripomaže da im pastoral bude brži i djelotvorniji. Misionari svjedoče da njihovi džipovi često služe kao kombi i minibus za prijevoz putnika, tegljač za prijevoz različitog tereta, ali i kao ambulanta kola.

Prošle, 2023. godine vjernici župe u Tomislavgradu prikupili su nevjerovatnih 9 000 KM (više od 4 500 eura), a ove godine prikupili su 8 800 KM.

Vjernici Tomislavgrada imaju dugu misijsku svijest jer je većina misionara hercegovačke franje-

vačke provincije u zadnjih 50 godina bila upravo iz tomislavgradskog kraja. Stoga su bili uvijek otvoreni i velikodušno pomagali svoje misionare i njihove vjernike. Prenose tu ljubav i na mlađe naraštaje, što nas posebno raduje i ohrabruje da je njihov život i njihova vjera protkana misijskom sviješću. Korijen te misijske svijesti je u ljubavi prema Bogu i prema potrebitomu, bez obzira na to gdje se nalazi i gdje živi. Neka Gospodin ojača vjeru svih vjernika Župe Tomislavgrad, koja će uvijek pretpostavljati ljubav prema misijama i evangelizaciji svih ljudi!

PMD BiH

Stariji za misije

U nedjelju 28. srpnja 2024. u Sutomoru, u Crnoj Gori, obilježen je Svjetski dan djedova i baka i starijih osoba te je provedena humanitarna akcija MIVA Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj. Ta prigoda okupila je starije vjernike i goste, koji su svojom prisutnošću i sudjelovanjem izrazili podršku i solidarnost s misionarima.

Prije mise mladi i djeca iz župe izveli su igrokaz Zlatna legenda o sv. Kristoforu, dodatno osvjetljujući lik tog svetca, zaštitnika putnika.

Središnji događaj bio je misno slavlje, na kojem je pjevalo i sviralo Kulturno-umjetničko društvo „Šokadija“ iz Ivanovaca, Zelčina i Marjančaca. Oko 40 članova KUD-a, predvođenih predsjednikom društva Stanislavom Čamagajevcem, bilo je odjeveno u narodne nošnje.

Misno slavlje predvodio je upravitelj župe Dejan Turza, koji je u svojoj propovijedi istaknuo važnost starijih osoba u zajednici te potrebu za podrškom misijskomu radu. „Papa Franjo nas u svojoj poruci podsjeća da Bog nikada ne napušta svoje djelo, osobito ne u starosti. Stariji ljudi često se suočavaju s osjećajem napuštenosti i usamljenosti. Psalmi su puni divljenja nad Božjom brigom za nas i unatoč našoj malenosti Bog je uvijek uz nas“, rekao je, naglasivši

važnost brige i pažnje prema starijima. Također je spomenuo čudo umnažanja kruhova i riba iz evanđelja tog dana, povlačeći paralelu između Isusove brige za ljude i poziva okupljenih da podrže akciju MIVA, koja omogućuje misionarima prijevozna sredstva potrebna za njihov rad u udaljenim i nepristupačnim krajevima svijeta. Župnik je zaključio svoju propovijed pozivom starijima da se uključe u akciju MIVA svojim molitvama, mudrošću i iskustvom, naglasivši da su stariji neprocjenjivi dio njihove zajednice i da njihova podrška može učiniti veliku razliku.

Prošle godine je Nacionalna uprava Papinskih misijskih djela Hrvatske organizirala natječaj Šareni natječaj za male misionare, velike umjetnike. Pobjedniku za Crnu Goru Viktoru Marstijepoviću, iz Šušanja, na kraju misnog slavlja voditelj župne misijske zajednice Zdravko Paladin uručio je prigodnu plaketu časti, pristiglu iz Vatikana.

Nakon misnog slavlja blagoslovljeni su automobili prisutnih vjernika, kao simbol podrške akciji MIVA. Vjernici su ispred crkve mogli ostaviti donacije za misionare te uzeti misionarske krunice, naljepnice sv. Kristofora, Litanije puta, Biblije za djecu i mlade te ostale predmete. Tako je sakupljeno 272,15 eura.

Druženje je nastavljeno u crkvenom dvorištu uz pjesmu i specijalitete domaćica.

Nakon svečanosti vjernici su pozvani da obidu starije osobe u zajednici. Posebno dirljiv trenutak bio je posjet najstarijoj župljanki, nekadašnjoj članici Društva djevojaka Presvetog Srca Isusova, Jeleni, koja ima 102 godine. Iako je onemoćala i puno toga zaboravila, još uvijek svakodnevno moli Kronicu te je rado prihvatila da moli na nakane misionara.

Svečanost u Sutomoru bila je podsjetnik na važnost starijih osoba u svim zajednicama te na važnost podrške akciji MIVA, čime se osigurava pomoć onima kojima je najpotrebnija.

**Tekst: Božidar Vučetić
Fotografija: Vesna Lukić**

INDIJA
– o. Ante Gabrić

Mladomisnik iz Bošontija

Morapai, 29. rujna 1965.

Dragi oče Marko!

Evo opet nekoliko redaka s ladice na Morapajskom kanalu. Skoro sam neprestano na putovanju.

Početak ovog mjeseca imali smo tu sretne dane: ređenje i prvu svetu misu prvog nam urođeničkog svećenika iz Bošontija, oca Franje Gopala Gomesa.

Primio sam ga kao siročić u bošontsku školu prije 20 godina, pa me dragi

Isus poživio da mu mogu biti manuduktor kod mlade mise. Teško je opisati tu radost – i kod ređenja, kad smo 50-60 svećenika u *corini* podigli nad njega ruke, i poslije ređenja, kad sam mu poljubio posvećene ruke i primio blagoslov od njega, kojega sam toliko puta u životu blagoslovio. Bilo je, dakako, i dosta suza radosnica.

Dao dragi Isus te ga još mnogi mladići slijedili! Imamo ih desetak

na višim naukama u Kalkuti. Nastojat ću opširnije opisati te sretne dane. Samo da je vremena.

Topli pozdrav dobrim bogoslovi-
ma i Vašim novim župljanima.

U Srcu Isusovu Vaš

o. Ante Gabrić

*(Pismo je napisano uredniku
Ministranta vlč. Marku Majstoroviću,
župniku Župe Duha Svetoga
u Slavanskom Brodu.)*

Pismo jednoj novakinji

Morapai, 28. rujna 1971.

Predraga u Isusu sestro Lj.!

Vidim ja, svete dušice baš se lijepo „odmaraju“, sretne i vesele u Njegovoj službi. Neka, neka! Pravo je to, budite uvijek u Njegovoj ljubavi, u Njegovu Srcu! To je najbolja i najsigurnija priprema za vaš budući život žrtve i samoprijedora. Dnevno ste sve u mojim molitvama i žrtvama.

Pozdravite posebno dobru majku magistru! U njezine molitve preporučam i sebe i naša zvanja. Nekoliko djevojaka opet stupa u novicijat, a i nekoliko mladića je na tom putu. I za njih i njihove roditelje molite! Mnogi su tako siromašni da im ništa

ne mogu dati. Mala Lokhi Samapodo već je u 8. razredu. Roditelji joj nemaju ni što jesti. Ja sam se, eto, uz pomoć nekih dobrih duša pobrinuo za nju i za još sedam djevojaka. Sve su one kod sestara sv. Ane u Višoj školi Prečistog Srca u Mednipuru. Dao dragi Isus da sve one ustraju na dobro započetom putu!

Posla ima mnogo. Teško je na sve strane stići, no, eto, kušamo koliko možemo. Bio sam nešto slab zbog posla i klime, a i godine odmiču, no nije još šezdeseta, pa se još može naprijed. Putovanja jako izmore, osobito u kišno doba. A ove godine kišno

doba kao da neće prestati. Od jučer opet strašan se ciklon srušio na nas ovdje u delti Gangesa. Bojimo se da će nam i ono malo riže što je ostalo nakon poplava sve biti uništeno.

A onda ti milijuni izbjeglica iz Istočnog Pakistana. Jadnici, oni usred ove kiše i nevremena prisiljeni su živjeti u blatu i vodi. Mnoga dječica umiru od bolesti i zbog nedostatka prehrane.

Uz zahvale, pozdrave i blagoslov, odani Vam u Božanskom Srcu

o. Gabrić

(Pismo je upućeno jednoj uršulinskoj novakinji u Varaždinu.)

Ni kušnje nas ne zaustavljaju

Morapai, 29. rujna 1971.

Predragi u Isusu oče Mirko!

Još za Svetog Antu primio sam Vašu dragu dopisnicu. Stol mi je, jednostavno, prekriven pismima, a dan i noć ovdje u Morapaju traju tek –24 sata, dok je posla dnevno i za 30 sati. Pa, lipi moj, „na kivo tojanj“, kako bi ono kod nas rekli.

Pisma su rijetka, no vjerujte mi, ne zaboravljam Vas u dnevnim molitvama i žrtvama. Ono nekoliko dana u Dubrovniku ostalo mi je u najdražoj uspomeni: i naša zajednica, i dragi seminarci, i časne sestre, i ona revnost i zanimanje za misije po župama. Dao dobri Spasitelj da taj duh ostane uvijek među nama – duh rada, žrtve za Isusa i duše!

Primam krasna pisma naših mladih, u kojima očituju da su željni posvema se posvetiti Njegovoj službi. Neka, neka naše drage mladosti! Mene toliko jačaju ta njihova pisma. Čovjek onda zaboravi na sve poteškoće, i bolesti, i nevolje.

Kako je divna žrtva, koliko nas ona ujedinjuje! I što ih je više, to je čovjek sretniji. To ih više želi. A milosti primamo sve više i više da te žrtve možemo prigrliti. Bože moj, koje li ljepote u našem svećeničkom životu!

Nedjeljom imam uvijek tri mise u tri sela. Često to znači od tri sata izjutra do kasno navečer. Sada u kišno doba teško je putovati, jer je sve pod vodom. Zadnje nedjelje prva

misa bila je u selu Radhanagoru. Tu su nam kapelicu uništile poplave lanjske godine. Kad su i ove godine došle poplave, ponovo su je poplavile, no srećom zidovi nisu pali – oni su od blata – ali je sve bilo tako vlažno da se jedva moglo klečati. To nam je jedno od najboljih katoličkih sela: sve dođe na ispovijed i na pričest. Tu su obitelji brojne. Siromašne su, ali su Isusu vjerne. Djecu uz velike žrtve šalju u škole. Tri mladića su u 9. i 10. razredu i pripremaju se za sjemenište. U sjemenište ovdje ulaze nakon mature, imaju juniorat i onda filozofiju. Ta je škola – *college* – afilirana kalkutskom sveučilištu. Molite se za njih i za druga naša zvanja! Kao posvuda na svijetu, i ovdje je to velik problem. U Sjevernoj Indiji, izuzevši Ranchi misiju, imamo malo zvanja. Tu su većinom novi kršćani. U Južnoj Indiji ima veoma mnogo zvanja, pa nam svećenici odanle dolaze u pomoć. I moj je pomoćnik, o. Josip Malayekal, iz Južne Indije. Samostani su im puni. Mnoge su samostane osnovali i ovdje u Bengaliji, osobito sestre apostolskog karmela, koje se većinom bave odgojem mladeži. Škole su im prvorazredne. Uopće, naše misijske škole su najbolje i glede učenja i osobito glede discipline. Zato svi žele upisati svoju djecu u naše škole. Ako se nađe kojih 50-60 praznih mjesta, bit će barem tisuću molba! I najviši državni činovnici

dođu me moliti da se zauzmem za njihovu djecu.

Zaposleni smo raznim pomoćnim akcijama. Uz obične i neobične nevolje došlo nam je oko devet milijuna izbjeglica iz Istočnog Pakistana. Njihova je bijeda neopisiva. K tomu još su nadošle i poplave, a evo od jučer strašna ciklonska oluja samo vrti i lomi nad deltom Gangesa. Baš dajem duhovne vježbe našim katehistima. Kuća se sva trese, mnoga su velika stabla popadala, kolibe su srušene, a što je nešto riže ostalo po poljima nakon poplave, skoro će sve biti uništeno. Opet će se valjati dati na posao: junački, ne očajavajući, s pouzdanjem u Njega, s pouzdanjem u Vaše molitve i u Vašu ljubav.

Ja sam bio malo i oslabio. No, nije bilo vremena „službeno“ obojleti i poći u krevet. A sada s ovim novim brigama i bolest će se prepasti i neretvanska žaba opet će skakati i plivati po ovim barama gangeške delte.

Puno pozdrava svima u našoj zajednici, i braći svećenicima koji su s Vama, i dragim časnim sestrama, i seminarcima i svima ostalima!

Zahvalni Vam u Božanskom Srcu

o. Ante

(Pismo je upućeno
vlč. o. Mirku Vladoviću,
rektoru dubrovačkog sjemeništa.)

Milosrdna ljubav osvaja svijet

Krajem 16. i početkom 17. stoljeća zemljom je kročio sv. Vinčko Paulski i za sobom ostavljao dubok i neizbrisiv trag u srcima ljudi koje je susretao i među kojima je djelovao. Jedna od njegovih misli glasi: „Drage sestre, ići siromasima znači ići Bogu.“ To je ostavština sv. Vinka nama sestrama milosrdnicama, koje pokazuju i danas da njegov duh živi u nama.

Sestre milosrdnice sv. Vinka Paulskog, s Kućom maticom u Zagrebu, već niz godina, od 1845 g., žive i djeluju diljem Hrvatske, u našoj provinciji i svaka u svojoj zajednici.

Danas sestre milosrdnice u Zagrebu djeluju u Gundulićevoj 12, uz veliku pomoć članova Udruge sv. Luize de Marillac, nesebičnih volontera te dobročinitelja i svih ljudi dobre volje, koja nije prestala djelovati i u najtežim danima naše povijesti. Svakodnevno možete vidjeti mnoštvo ljudi, njih 80-ak, a za blagdane i mnogo više, starih i bolesnih beskućnika, koji su gladni kruha u doslovnom smislu, ali i kruha tople riječi i blaga osmijeha – hrane za dušu. Svaki od tih ljudi ima svoju priču, ali bez obzira na svu bol i patnju koju proživljavaju, znaju da uvijek mogu doći, sjesti, porazgovarati, moliti zajedno s drugima i dobiti jesti.

Bogu hvala za našeg rektora vlč. Franju Jačmenicu, koji je uvijek spreman za duhovnu pomoć, ispo-

vijedanje, razgovor i blagoslov, sv. misu.

U želji za poboljšanjem njihova životnog standarda, za porastom njihove integracije u današnje društvo, mi sestre milosrdnice pokušavamo što više proširiti svoje djelatnosti. Tako da im se, uz topli obrok i riječ, molitvu i ohrabrenje, pruža i mogućnost za održavanjem osobne higijene, a dobri prijatelji i Udruga sv. Luize pobrinu se za slatkiše, donje rublje i higijenske potrepštine te odjeću. U isto vrijeme jača solidarnost poticanjem volonterstva i suradnje s časnim sestrama drugih redova, posebno s kćerima kršćanske ljubavi iz Slovenije, kao i s laicima, studentima, srednjoškolcima te vjerroučiteljicama, koje potiču djecu na dobrotu. Obiteljska zajednica s Jaruna i forumašice žrtvuju svoje vrijeme i doniraju hranu te ju kuhaju za ručak subotom tijekom školske godine. „Lions Club Grič“ iz Zagreba tijekom akademske godine jednom mjesečno donira i njegove članice kuhaju ručak za naše korisnike.

Kao šećer na kraju, Božja providnost poslala nam je u našu Kuću milosrđa, Vlatku iz Misijskog ureda u Zagrebu, koja s mnoštvom svojih prijatelja veseli naše korisnike kolačima i raznim namirnicama.

Također treba istaknuti velikodušnost članova udruge sv. Vinka i sv. Luize, koji uza sve obveze kod kuće

koje imaju rado dolaze, pripremaju i kuhaju ručak svakodnevno zajedno s nama, uvijek spremni pomoći.

Hvala svim sestrama koje na bilo koji način misle na siromašne, osobito molitvom i odricanjem!

Pružen kruh bez ljubavi tužan je i mehanički je posao. I sv. Vinko u svojem vremenu uvidio je važnost ljubavi u našem djelovanju i rekao: „Samo zbog tvoje ljubavi i jedino zbog tvoje ljubavi siromasi će ti oprostiti kruh koji im daješ.“ Jučer, danas i sutra Vinčko će živjeti, sve dok bude onih koji će se iz ljubavi odreći samih sebe i darivati se onima koji su najsiromašniji.

Kada siromahe promatraš svjetlom vjere, uočiti ćeš da ih prati ista sudbina kao i Sina Božjega, koji je odabrao biti siromašan. Zato, ganuti jadom bližnjih, moramo težiti i moliti Boga da nam ulije osjećaj milosrđa i smilovanja, poručuje nam naš sv. Vinko.

U ljudskom životu sadašnjost je uvijek najvažniji čas, uvijek je najvažniji onaj čovjek koji stoji pred tobom, a najpotrebnije djelo je ljubav.

Ovim putem želim zahvaliti svim prijateljima i dobročiniteljima koji su samo dragom Bogu znani i želim da im Gospodin jednog dana bude obilna nagrada.

Vama, kao i sebi, želim reći da svakim danom treba činiti još više. Jer samo milosrdna ljubav osvaja svijet!

S. M. Tihomira Parljak

Anica Gavran 30 KM * Ana Pervan 40 KM * Milijana Glavinic 200 KM * Tea Kožul 40 KM * Goranka Munjić 25 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Pero i Antonija Jurić 150 EUR * Dragica Zmaić 150 EUR * Ivana Vrdoljak 100 KM *

Maja Marija Prelec 5 EUR + 5 EUR * Željko Batinović 10 EUR * Zdenka Podhraški 100 EUR * Štefica Palošića 26 EUR + 26 EUR * Barbara Vicković 250 EUR * Ivo Čotić 9900 EUR + 3200 EUR * Helena Berić Komljenović 100 EUR * Marijan Zovak 100 EUR * Filka Cace 300 EUR * Vili Igel i obitelj 3000 EUR * Marija Ahmann 150 EUR * D. Dilber-Grbavac 15 EUR * Drempećić Draga 25 EUR * Željko Batinović 10 EUR * Veronika Simić 50 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

Fra Mario Knežević i frafraži župa sv. Petra i Pavla, Kočerin 700 EUR * Župa sv. Kuzme i Damjana, Otok Kik 1.500 EUR * Župa Presvetog Srca Isusova, Potoci 2.150 KM + 425 EUR * Ružica Barišić 100 EUR * Vlatka Dročićić 100 EUR * Javor-ka Brčić 100 EUR * Ada Vujica 100 EUR * Sestre Franjevke hercegovačke provincije, Bijelo Polje 250 EUR * Vlado Marčić 200 EUR * Srećko Zovko 50 EUR * Ante Ivanković 100 EUR * Ivan Zovko-Džon 100 KM * Ivanka Cavar 300 KM * Marina i Miljenko Bošnjak 100 KM * Mirela Marković-Bošnjak 100 KM * Nikola Markić 80 KM * Daliborka i A. Kordić 150 KM * N. N. 200 KM * Tomislav Mikulić 150 KM * s. Biljana, ŠSF 200 KM * s. Marina Ivanković, ŠSF 100 KM * s. N. N. 50 EUR * N. N. 100 EUR * „Snježana Bulić“ III. OŠ, Mostar 250 KM * Svjetlana Marić 160 EUR * Luca Crnjac 150 KM * Rada Marušić 230 KM * s. Antonija Erić 50 KM * Željka Šunjić 100 EUR * s. Benjamina 50 EUR * Ruža Zovko 50 EUR * Božo Lončar 20 EUR * Ana Kljajić 100 EUR * Župa sv. Fabijana i Sebastijana, Varaždin 400 EUR * Iz Varaždina: Marija 50 EUR * preč. Franjo B. 250 EUR * Marijana H. 400 EUR * Zvezdana 40 EUR * Iz Zagreba: 80 EUR * Vel. Mate 20 EUR * Maca Krijan 20 EUR * Mirjana 20 EUR * Mato Andin 20 EUR * Josip 20 EUR * Nikola brat 50 EUR * obitelj Barbarić 100 EUR * sestra Antonija 60 EUR * sestra Antima 10 EUR * Maja Baždarić 100 EUR * Ivana Nad 100 EUR * Ana Nad 30 EUR * Ivanka 100 EUR * sestra Leonila 30 EUR * Župni Caritas, Kotoriba 100 EUR * Iz Kotoribe: Marija 250 AUD * Sestre Milosrdnice, Baška 500 EUR * Župa Baška 1200 EUR * Mira Grubešić, Praputnjak 550 EUR * sestre (god.odmor) Baška 300 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U DR KONGU:

Mara Šišić 40 KM * Luca Anić 100 KM * Botrić Srećko 30 EUR * Stane Radulović 10 EUR * Mladen Crmeković 15 EUR * Lidija Petrač 9,29 EUR * Marija Barić 2 EUR + 2 EUR * Nikola Hgrvat 15 EUR + 15 EUR * Marija Vuković 20 EUR * Dario Časar 35 EUR + 35 EUR * Vesna Mohorovićić 6

EUR * D. Delić 31,85 EUR * Srećko Botrić 30 EUR * Marija Vuković 20 EUR * Mladen Crmeković 15 EUR * Lidija Petrač 9,29 EUR * Stane Radulović 10 EUR * Mara Ljubić 100 EUR * Specijalistička ginekološka ordinacija Biljana Tabak, Bелиšće 13,28 EUR + 13,28 EUR * Marija Daniela Krnic 150 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBJI:

Siniša Skočibušić 50 KM * Marija Krešić 100 KM * Branka Budin 100 EUR * Marija Bartošek 60 EUR * Marija Bartošek 60 EUR * Valentina Volarić-Lučić 100 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Stana Ljubić 50 KM * Ivan Prskalo 20 KM * Botrić Srećko 30 EUR + 30 EUR * Romano Tripalo 20 EUR + 20 EUR * Stjepan Dunder 20 EUR * Ružica Hrkać 25 EUR * Zoran Zorica 13,27 EUR + 13,27 EUR * Igor Pivac 200 EUR + 200 EUR * Marija Barić 2 EUR + 2 EUR * Jurica Benzon 110 EUR * Ružica Hrkać 25 EUR * Stjepan Dunder 20 EUR * Marija Coric 100 EUR * Marija Bartošek 60 EUR + 60 EUR * Katarina Vajdoher 20 EUR *

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

N. N., Krušćica 100 KM * Dubravko Tandarić 20,20 EUR + 20,87 EUR * Milan Komljenović 10 EUR * Đurđica Stefančić 50 EUR * Marija Sušnjak 50 EUR * Đurđica Stefančić 50 EUR * Lada Grubišić 400 EUR * NN PODSTRANA 700 EUR * Marija Sokol 350 EUR * Timotej Vuković 170 EUR *

ZA AKCIJU MIVA – MISIJSKA VOZILA:

Župa sv. Mihovila Arkandela, Duvno 17.800 KM * Župa Uznesenja BDM, Suho Polje 870 KM * Katedrala Presvetog Srca Isusova, Sarajevo 534 KM + 20 EUR * Stana Mustapić s obitelji, 1.000 KM * Obitelj Mišanović 500 KM * N. N., Sarajevo 200 KM * Župa sv. Josipa, Turbe 600 KM * Župa sv. Ivana Krstitelja, Konjic 800 KM * Župa Presvetog Trojstva, Gabela 1.750 KM * Župa sv. Petra i Pavla, Lovnica 300 KM * Župa sv. Ante Padovanskog, Vukanovići 1.227 KM * Vlač. Marko Lacić 100 EUR * Župa Svih Svetih, Aladinići 700 KM * Župa sv. Matije apostola i evanđeliste, Mostar 3.410 KM * Župa Uznesenja BDM, Stup 750 KM * Župa Imena Marijina, Gromiljak 1.000 KM * Župa sv. Ivana Krstitelja, Kraljeva Sutjeska 655,64 KM * N. N., Sarajevo 200 KM * Marija Krešić 100 KM * Siniša Skočibušić 50 KM * Sestre Kćeri Božje ljubavi, Sarajevo 100 KM * Željka Šutalo 100 KM * Mara Brkić (Blaškina) 20 KM * Jasna Karačić 50 KM * Mladenci, Blaž Marić i Josipa Mušura, župa Kandlija 300 KM * Mladenci iz župe Sk. Gračanica: Luka i Viktorija Batinić; Krešimir i Izabela Tirić; Ivan i Magdalena Šegović; Marko i Marina Antunović; Josip i Antonia Zelenika; Ilija i Kristina Jakim; Josip i Nikolina Tokić 800 EUR * Višnja Marjanović 100 EUR * Josip Prpić 50 EUR * Franjevački Samostan, Rijeka 400 EUR * Marlon Macanović 3 EUR * Sandro Ja-

kopčević 65 EUR * Kristina Kučan Milec 35 EUR * Kanajet Duje 800 EUR * Kata Galac 10 EUR * Luca Radman 2,65 EUR * Ljubica Jozić 10 EUR * Jelena Buklijaš Musterskić 100 EUR * Božena Cizmin 100 EUR * Družba sestara franjevki od Bezgrejne Majke, Šibenik 600 EUR * Maja Slišković 2 EUR * Valentina Cigrovski 5 EUR * Rakijašić Ruža 100 EUR * Martina Horvat 45 EUR * Natko Blagojević 13,27 EUR * Mirsada Mujkić Junušić 50 EUR * Stjepan Petrak 10 EUR * Jasmin Brkljača 10 EUR * Don Mate Munitić 30 EUR * Karmel, Brezovica 100 EUR * Željko Blagus 40 EUR * A. Harča 2,65 EUR * Vlado Jakić 10 EUR * Sestre Dominikanke-Samostan Bl. Hozane Kotorske, Zagreb 50 EUR * Iva Vukas 4 EUR * Vedran Višnjić 20 EUR * Snježana Šapina 10 EUR * Snježana Šapina 10 EUR * Karmelski samostan Majke Božje Remetske, Zagreb 20 EUR * Vinka Kevo 10 EUR * Marija Kajba 10 EUR * Mirjana Iličić 30 EUR * Siniša Štambuk 10 EUR * Ovdjetnik Manuela Mamić 10 EUR * Mateja Sabljak 20 EUR * Vanja Matijević-Topljak 30 EUR * Mladen Brčković 150 EUR * Luciana Kletečki 2 EUR * Milica Krđek 10 EUR * Marlon Macanović 10 EUR * Gadancan Vjekoslav 50 EUR * Ana Bolkovac 20 EUR * Matija Sučić 50 EUR * Silvija Hercigonja 10 EUR * Jasminka Pučić 50 EUR * Jasminka Gregurović 10 EUR * Štefica Smrček 10 EUR * Dubravka Madarević 25 EUR * Josip Mijočić 50 EUR * Ivan Rabuzin 100 EUR * Vlado Jakić 10 EUR * Ljubomir Solaković 50 EUR * Župa Bosiljevo (vč. Josip Priselac) 100 EUR * N.N. 100 EUR * Župa Sv. Josipa Radnika, Sisak 440 EUR * Ana Katkić 20 EUR * Tatjana Erdelja 30 EUR * Kristian Ivezic 10 EUR * Kristian Ivezic 10 EUR * Krešimir Burić 20 EUR * Antonijo Periša 200 EUR * Župa Sv. Leopolda, Požega 100 EUR * Željko Drevlen 100 EUR * Josip Makar 25 EUR * Marija Topić 25 EUR * Ante Vlačević 50 EUR * Ruža Vukadin 70 EUR * Vesna Zadravec 100 EUR * Slava Kvakcan 30 EUR * Ljerka Pazman 10 EUR * Dragana Pejaković 20 EUR * Ante Maloča 17 EUR * Nikola Todor 10 EUR * Nikola Tudor 100 EUR * Josip Zagar 50 EUR * Gverović Blaženka 10 EUR * Marinko Matančić 10 EUR * Antonija Pišković 10 EUR * Ružica Romić 50 EUR * Natalija Smrtić 50 EUR * Marija Cikojević Klasić 13,27 EUR * Marija Pudar 30 EUR * Stipe Madžar 10 EUR * Karmen Kučko 20 EUR * Katarina Ilić 10 EUR * Župa Preseka 320 EUR * Ivan Krsnik 10 EUR * Mario Haus 20 EUR * Robert Deak 20 EUR * Ivan Kramar 20 EUR * Marijana Ostojić Kavain 20 EUR * Silvija Jularić 5 EUR * Leona Gustin 20 EUR * Klara Ostrić 120 EUR * Samostan sv. Franje, Rovinj 2450 EUR * Marin Zirdum 20 EUR * Ljiljana Ivanišević 100 EUR * Mila Krizmanić 50 EUR * Marija Krizmanić 50 EUR * Križanić Željko 10 EUR * Josip Priselac 90 EUR * Maja Štimac 17 EUR * Karla Baričević 50 EUR * Petra Beljan 2 EUR * Martina Bakran 10 EUR * Mario Vincelj 10 EUR * Ivo Vukasović 10 EUR * Župa Gospe Brze Pomoći, Slavonski Brod 794,4 EUR * Župa Sv. Ante Padovanskog,

MISIJSKA KRIŽALJKA – RUJAN 2024.

Radosna vijest	Bogu odan	Očišćen pamuk	Polet (str.)	Toni odmijla	Mjera za zemlju	Pavlov suradnik	Grčki pisac	Lovac riba	Platno od svile (tur.)	Pozajmica	Hrvatska tvrtka	Zamjenica	Prvo slovo
Svetica misionarka													
Cijenjena													Temelj
Vrsta plina					Knjiga u St. Zavjetu Uokolo							Kisik Šaren	
Nije debelo						Novac Drž. blagajna						Dva ista slova Ljeti (ikav.)	
			Stara mjera				Rotor Svjedok		Kućni pribor Potomak				
				Tartar FN				Konj u šahu Pok. zamjenica		Ivan SD			
			Svirač na flauti									Rimski 5 Jod	
			Rodni kraj sv. Terezijel										

Rješenja iz prošlog broja: MISIONARI, GOSPOJINA, SVETI PETAR.

PRODUBLJUJMO SVOJU MISIJSKU SVIJEST

Stalni sam čitatelj *Radosne vijesti*, našega jedinoga misijskog mjesečnika. Ne vidim da vam se puno javljaju čitatelji, pa možda niste ni svjesni koliko svako uzimanje vašeg lista u ruke znači uvijek novi misijski poticaj, i na molitvu i na zauzimanje za misije i misionare. Nemojte posustati, iako znam da se sve manje čita, osobito tiskovine, jer živimo u eri elektroničkih medija i eksplozivno brzih vijesti. A ovdje, zapravo, nije presudna brzina, nego poruke koje možemo naći. Posebno rado čitam prikaze naših misionara iz misijskih zemalja o njihovom radu i njihovim misijama, o životu i patnji, ali i velikoj životnoj radosti tamošnjih, često krajnje siromašnih ljudi. To me uvijek osvježi. Čitajući o tome, prenesem se i gledam sve to kao u filmu. Moram se diviti i vjeri i požrtvovnosti misionara i misionarki, i njihovu veliku pouzdanju u Gospodara žetve, koji ih je pozvao i poslao, iako su mnogi u godinama kad su već dobro potrošili zalihe svoje životne energije i zdravlja, ali i zahvalnosti i privrženosti često krajnje siromašnih ljudi, kojima oni pomažu na tolike načine.

Hvala Bogu, u našem hrvatskom narodu, i u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini, duboko je ukorijenjena misijska svijest, zahvaljujući zauzimanju tolikih revnih svećenika, redovnica i redovnika, pa i vjernika laika! Namjerno nisam rekao da je „još uvijek“ duboko ukorijenjena, jer niti mislim niti želim da ta svijest malakše i nestane, nego da se još više budi i rasplamsa. Za to nam je uvijek korisno poticajno štivo o tome. Ono što je nama ovdje u Europi sitniš, iako nismo bogati, mnogima može pomoći preživjeti koji dan i hrabrije ići naprijed. A toliko je prigoda i načina kako možemo – osim molitveno, što je najvažnije – i materijalno pomoći misijama. Sjetimo se, primjerice, kako se samo svečano i raskošno često slave u mnogim našim mjestima krštenja, prve pričesti, a osobito krizme djece u obiteljima, kao i kod brojnih drugih proslava odraslih: vjenčanja, jubileji itd. Treba se samo sjetiti da barem malen dio onoga što je suvišno dademo kao pomoć našim misionarima. Častimo se najskupljim vinima, a oni u misijama često čeznu za bunarom koji bi im omogućio zdravu pitku vodu, da spomenem samo jednu asocijaciju koja mi pada na um. Toliko je automobila po našim ulicama, u našim dvorištima i garažama. Auto je danas zaista potreban. Ali koliko ima suvišnih vožnja i obijesna razbacivanja, a samo jedan terenski automobil negdje u Africi može mnoge živote spasiti, prevesti teškog bolesnika do najbližeg liječnika, a taj najbliži desetcima je kilometara daleko, kako smo mogli pročitati u prikazu u zadnjem dvobroju o poduhvatu s nazivom *MIVA*. Pa i ona misao da samo jednim centom ili barem pfeningom po kilometru zahvalimo Bogu za vožnju bez prometnih nezgoda sjajna je, i vjerujem, lako ostvariva.

Čitajući o susretu naših misionara na odmoru i misijskih animatora pojedinih (nad)biskupija, pade mi na pamet misao da bi bilo korisno da pojedini od njih u svakom broju prikaže misijsku djelatnost na svojem području. Vjerujem da bi to bilo vrlo poticajno. Neka se nađe i tiskani primjerak *Radosne vijesti* negdje na noćnom ormariću ili na stoliću, nekad ćemo posegnuti za njime i dobiti novi poticaj i nadahnuće. I vi braćo župnici, nemojte da vam bude žao truda da bar koji primjerak našega misijskog lista dolazi u vašu župu; ako se ne proda, poklonite ga komu, bit će vam to sigurno izvor blagoslova, a ne suvišan trošak i gnjavaža. Sitnica je, ali male stvari sačinjavaju život i čine ga lijepim.

Anto Orlovac, svećenik

**„ŽUPA KOJA ZANEMARUJE MISIJSKU DJELATNOST,
ZANEMARUJE NAJKATOLIČKIJE OD SVIH KATOLIČKIH DJELA
I NAJAPOSTOLSKIJE OD SVIH APOSTOLSKIH DJELA“.**

SVETI IVAN XXIII., PAPA